

Kuhmoisten kunta
Tekninen lautakunta

MAA-AINESLUPAPÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen
3.12.2021
Kokouspäivä 30.11.2021

Luvan hakija

Jari Valkama
Rautajärventie 464
36930 KYYNÄRÖ

Toiminnan sijainti

Kuhmoinen, Harjoisten kylä, tila Koirakivi 291-402-14-29

Luvan hakemisen peruste

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on haettava lupa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Kuhmoisten kunnan hallintosäännön (22.5.2017) mukaan tekninen lautakunta toimii maa-ainelain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena kunnassa.

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 22.3.2021. Hakemusta pyydettiin täydentämään. Muutettu sekä täydennetty hakemus on saapunut 28.7.2021.

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitustilanne

Toiminta sijoittuu alueelle, joka on kaavoittamaton. Alue sijaitsee Hopeaharjun (0929116) E-luokan pohjavesialueella. Alueella oleva aikaisempi ottolupa on päätynyt 7.9.2020.

Lähin vakituinen asuinkiinteistö sijaitsee noin 150 metrin etäisyydellä ottoalueesta Sappeentien varrella. Rakennuksen ja ottamisalueen väliin jää maantie ja metsäinen, 7-10 metriä korkea harjanne. Lähin lomakäytössä oleva kiinteistö sijaitsee noin 330 metrin etäisyydellä ottoalueesta kaakkoon Nikalajärven rannalla.

Hakemuksen sisältö

Toimenpide

Lupaa haetaan hiekan ja soran ottamiseen.

Ottamismäärä ja –aika

Haettu kokonaismäärä on 41 500 m³ ktr ja vuosittainen ottomäärä 4150 m³ ktr. Lupaa haetaan 10 vuoden ajaksi päätöksen lainvoimaiseksi tulosta lukien. Kaivuualueen pinta-ala on 1,08 hehtaaria. Päättyneen luvan maa-aineksia on ottamatta 46 456 m³ ktr. Suunniteltu alin ottotaso on +126 m (N2000).

Ottamiseen liittyvät järjestelyt

Liikennöinti alueelle tapahtuu Koirakiven tilan alueella olevaa tietä myöten Leppäkoski-Sappee paikallistielle, johon on olemassa käytössä oleva liittymä.

Alueen pohjavesitilanne

Maa-ainesten ottoalue sijaitsee Hopeaharjun E -luokan pohjavesialueella (0929116), jonka länsireunalta on Keski-Suomen ELY-keskuksen toimesta kartoitettu luonnontilainen lähteikkö ja tihkupinta. Pohjaveden virtaussuunta alueella on vuoden 2019 Kuhmoisten kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman mukaan luoteis-kaakkosuuntainen. Pohjaveden keskimääräinen pinta on tasolla +119,55 m. Ylimmän alueella mitatun pohjaveden pintaan jää vähintään 4 metrin suojakerros. Pohjavesialueella ei ole vedenottoamoita eikä tutkittuja vedenottoaikoja.

Luonto

Suunnitelma-alueen ympäristö on mäntymetsää. Alueen lähimmät pintavesistöt ovat noin 320 metrin etäisyydellä sijaitseva Nikalanjärvi ja noin 420 metrin etäisyydellä sijaitseva Kukasjärvi. Kunnassa on kunnanhallituksen 2019 hyväksymä pohjavesialueiden suojelusuunnitelma.

Arvio toiminnan vaikutuksesta ympäristöön

Alueella ei ole tehty laajempaa ympäristöselvitystä vaan havainnot perustuvat hakijan havaintoihin. Hakija arvioi, ettei merkittäviä ympäristövaikutuksia esiinny, koska alue on jo ennestään maa-ainestenottoaluetta. Suunniteltu ottoalue ja sen ympäristö ovat jo aikaisemman ottotoiminnan muokkaamaa.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan alettua aluetta aletaan maisemoida niiltä osin, mitä ei tarvita työ- tai varastotilana. Maisemointia on tarkoitus tehdä 3-4 vuoden välein. Luiskat muotoillaan noin 1:2 kaltevuuteen ja luiskien

yläreunat pyöristetään maastoon mukautuviksi. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kuhmoisten kunnan kotisivuilla 2.8. – 10.9.2021 sekä Kuhmoisten sanomissa 4.8.2021. Kuulutusaikana lupahakemus liitteineen on ollut nähtävillä teknisessä toimistossa sekä kunnan internetsivuilla.

Kunnan toimesta on suoritettu tarvittavat naapurikiinteistöjen omistajien kuulemiset, 6 kpl.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty 2.8.2021 lausunto Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Keuruselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimistolta.

Pirkanmaan ELY- keskus pyysi lisäaikaa lausunnon antamiselle 27.9. saakka. ELY-keskuksen lausunto (21.9.2021)

"Ottamisalueen luoteispuolella noin 140 metrin etäisyydellä sijaitsee Hopeaharjunkorven Natura 2000 -alue (FI0900049) ja Suomuke yksityinen luonnonsuojelualue (YSA204337). Aiemmassa lupaprosessissa vuonna 2010 on arvioitu, ettei hankkeella todennäköisesti ole luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamia merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura 2000 -alueen suojelun perusteisiin. Vuoden 2018 lopulla Hopeaharjunvuoren Natura 2000 -alueen suojelun perusteiksi on lisätty lähteet ja lähdesuot sekä harjumuodostuminen metsäiset suotyypit. Nyt lausunnolla olevassa maa-aineslupahakemuksessa ei ole arvioitu toiminnan vaikutuksia Hopeaharjunkorven Natura 2000 -alueen suojelun perusteisiin. Lähtökohtaisesti toiminnanharjoittajan tulisi tarkastella vaikutuksia ja niiden todennäköisyyttä lupahakemuksen yhteydessä. Tässä tapauksessa Pirkanmaan ELY-keskus kuitenkin arvioi, ettei toiminnan jatkaminen todennäköisesti merkittävästi heikennä Hopeaharjunkorven suojelun perusteita, mikäli pohjaveden suojelusta huolehditaan asianmukaisesti ja riittävin lupamääräyksin. Riittävät pohjavesisuojauskset ovat välttämättömät, jotta vältetään mahdolliset merkittävästi heikentävät vaikutukset lähteet- ja lähdesuot luontotyyppiin. Muraus-asetuksen mukaan luonnonsuojelualueella on ohjeena, että melutaso ei saa häiriölle alttiissa kohteessa ylittää päiväohjearvoa 45 dB.

Maakuntakaavan biotalouteen tukeutuvan alueen suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa sekä toteutuksessa. Läheisen talouskeskuksen sekä suunnittelualueen väliin tulee jättää riittävä metsäinen alue, joka vaimentaa melua ja estää pölyn leviämisen talouskeskuksen pihapiiriin. Maa-aineksien oton päätyttyä tulee alue maisemoida ja muotoilla siten, että aluetta voidaan käyttää maa- ja metsätalousalueena sekä virkistyskäyttöön.

Maa-aineslain soveltamisalaan kuuluu myös varastointi. Ottamisalueeseen tulee lisätä kaikki varastointialueet. Tämä alue on myös se, mitä koskee luvan jälkihoitovelvoite.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c) mukaisesti kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, edellyttää ympäristöluvan. Lisäksi YSL:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7e) mukaisesti lupaa tulee hakea kiinteälle tai sellaiselle tietyille alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää samalla alueella. Toiminta voi olla jaksotettu, eikä 50 päivän ajanjakson laskenta ole riippuvainen kalenterivuodesta. Toiminta-aikaan kuuluu työmaa-alueen pintamaiden poisto, louhinta ja murskaus työmaa-alueella, kiviaineksen välivarastointi, seulonta, louheen ja murskeen siirto ja kuljetus työmaalla ja sieltä pois. Toiminta-aikaan luetaan myös työmaa-alueen lopettamiseen liittyvät työt. Murskeen, irrotetun kiven tai louheen varastointia ja siirtoa varsinaisen toiminnan loputtua ei kuitenkaan lasketa toiminta-aikaan. Toiminta-aikaan lasketaan mukaan myös aiempien maa-aineslupien aikana toteutuneet toimintapäivät.

Hakijan tulee täydentää hakemustaan selvittämällä, minkä verran alueella on murskattu aiempien lupien aikana sekä haettavana lupaa aikana. Mikäli toimintaa on alueella yhteensä vähintään 50 päivänä, vaatii toiminta myös ympäristöluvan ja toiminnassa tulee soveltaa lisäksi ns. muraus-asetusta (Vna 800/2010). Alle 50 päivää kestävästä kivenlouhinnasta tai -murskauksesta pitää tehdä YSL 118 §:n mukainen meluilmoitus, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää pykälän tarkoittamalla tavalla.

Pohjaveden havaintoputken putkikortti tulee toimittaa ELY-keskukseen.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Luvan käsittelyssä tulee huomioida seuraavaa:

Pohjaveden pinta ja laatu

Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros.

Tarkkailu

Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti alueella sijaitsevasta pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Uudesta havaintoputkesta tulee toimittaa putkikortti sijaintitiedon kanssa Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee alueen pohjavesiputkesta vuosittain otettavasta näytteestä

analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määrittäjä 50 µg/l).

Vedenlaatu näytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatu kriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Lisätietoa laadun tarkkailusta löytyy Maa-ainesten ottaminen: opas kesävään käyttöön (2020) s.124. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen (kirjaamo.pirkanmaa(at)elykeskus.fi).

Ottamistoiminta

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Näitä aineita ei tulisi varastoida pohjavesialueilla ja niiden käsittelyssä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta. Mikäli aineita joudutaan poikkeustilanteessa varastoimaan ja käsittelemään pohjavesialueella, tulee kiinnittää erityistä huomioita maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Tukitoiminta- ja tankkaus alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä (kemikaaleja kestävällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiiviysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta) ja reunoiltaan korotettuja. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasatava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Alueelle varataan imeytysainetta, jonka avulla mahdolliset öljy- tai polttoainevuodot voidaan kerätä talteen. Vuotojen torjuntaa varten koneissa on hyvä olla käytössä letkurikkoventtiilit ja imeytysmattoa.

Koneet ja huoltoautot on syytä varustaa alkusammutuskalustolla tulipalon varalle. Toiminnan järjestämisessä tulee ottaa huomioon myös työturvallisuus. Ottamisalueella tulee huolehtia esimerkiksi siitä, että sinne ei muodostu sortumalla alttiita jyrkkiä luiskia tai talviaikana roudalippoja. Onnettomuuksia ottamisalueella voidaan estää oikeilla työtavoilla etenkin luiskien ja rinteiden läheisyydessä. Alueen yleistä turvallisuutta voidaan parantaa suoja-aidoilla, informaatiotauluilla, varoitusmerkeillä, valvonnalla sekä estämällä asiattomien henkilöiden ja ajoneuvojen liikkuminen alueella asentamalla ottamisalueelle johtaville teille lukittavat puomit tai muut esteet.

Myös pölyn ja melun vähentämistoimenpiteet ovat työsuojellisesti perusteltuja. Mahdollisista ympäristöön kohdistuvista onnettomuus- ja häiriötilanteista ilmoitetaan pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. Onnettomuus- ja häiriötilanteista aiheutuvat ympäristö- ja muut vahingot pyritään estämään tai rajaamaan mahdollisimman tehokkaasti. Häiriön sattuessa toiminnanharjoittajan tulee keskeyttää toiminta ja poistaa häiriö ennen tuotannon jatkamista. Jos maaperään tai pohjaveteen on päässyt jätettä tai muuta ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle.

Ottamiseen liittyvät toiminnon tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua."

Hakijan vastine saapunut 19.10.2021

"Vuoden 2018 lopulla Hopeaharjunvuoren Natura 2000- alueen suojelun perusteeksi on lisätty lähteet ja lähdesuot sekä harju-muodostuminen metsäiset suotyypit. Nyt haetulla maa-ainesten ottamisella ei ole vaikutusta niiden luonnonolosuhteisiin ja niiden pintavesiin, koska suojelukohteet ovat alempana kuin suunnitelman mukainen alin ottamistaso.

-Läheisen talouskeskuksen pihapiirin ja ottamisalueen väliin jää metsäinen kaista. Tämän lisäksi murskattavasta aineesta tehdään työntekijänsuojavalli, joka estää melun- ja pölyn leviämisen pihapiiriin.

-Suunnitelma-alueella ei ole suoritettu aiemmin murskaustoimintaa, joka oli otettava huomioon toiminta-aikaa laskettaessa.

-Alueella oleva pohjaveden havaintoputki on todennäköisesti rakennettu Keski-Suomen ympäristökeskuksen tekemän pohjavesitutkimuksen yhteydessä siitä ei ole pohjaveden havaintoputken putkikorttia käytössä. Havaintoputken sijainti- ja korkeustiedot on esitetty suunnitelmassa.

-Suunnitelman mukaan toimittaessa kuivakerroksen vahvuudeksi jää reilut kuusi metriä.

-Koneitten tankkaus tapahtuu tankkiautosta ja koneet on varustettu imeytysmatolla ja alkusammutuskalustolla lisäksi tankkauspaikan läheisyyteen varataan imeytysturvetta.

Pohjaveden havaintotiedot ja vesitiedoista analysoidut tulokset toimitetaan aina seuraavan vuoden tammikuussa ympäristöviranomaisille.

Orivesi 5.10.2021

Matti Määttä
maanmittausteknikko”

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto antoi 1.9.2021 seuraavan lausunnon:

”Kuhmoisten kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Kuhmoisten kunnan terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa. Lausuntopyyntö koskee autoilija Jari Valkaman toimittamaa maa-ainelain mukaista lupahakemusta. Toiminta sijaitsee Kuhmoisten Harjoisten kylässä kiinteistöllä Koirakivi 291-402-14-29, Sappeentien varressa. Kyseessä on aloitettu toiminta.

Maa-ainestenottoalue on suuruudeltaan noin 1,08 ha. Ottoaika on 10 vuotta ja haettava ottomäärä 41 500 m³kiekko hiekan ja kivisen soran ottamiseen. Murskauksesta tai sen toteuttamisesta ei ole muuten kuvausta hakemuksessa. Hakemuksessa ei ole mainintaa toiminta-ajoista.

Toiminta aiheuttaa ympäristöön lähinnä melua, tärinää- ja pölyhaittaa.

Lähin häiriintyvä kohde on vakituinen asunto, joka sijaitsee noin 70 metrin etäisyydellä. Suunnitelma-alueen ja asunnon väliin jää Sappeentie. Suunnitelma-alueen reunassa on hakemuksen mukaan noin 7-10 metriä korkea pintamaavalli ja metsäinen kaista, joka estää melun ja pölyn leviämisen vakituisen asunnon pihapiiriin. Toiminta-alue sijaitsee Hopeaharjun III-luokan pohjavesialueella. Alueella on yksi pohjavesiputki, josta mitattu taso 1.6.2021 oli +119,82. Ottotasoa ei uloteta +126 alemmaksi.

Keski-Suomen voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on merkitty biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi.

Pyydettynä lausuntona toteamme seuraavaa.

Lähin asuinrakennus sijaitsee aivan toiminta-alueen vieressä (70m), joten on luultavaa, että toiminnasta aiheutuu kiinteistölle ainakin melu- ja pölyhaittoja. On suositeltavaa kartoittaa haitan suuruutta ennen luvan myöntämistä ja ryhtyä tarvittaviin toimiin haitan rajoittamiseksi. Mikäli meluhaittaa toiminnan aikana koetaan, tulee asiaa ryhtyä selvittämään ja ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin melutasojen alentamiseksi. Tarvittavat mittaukset tulee suorittaa asiantuntevan mittaaajan toimesta. Riittävän alhaisilla melutasoilla estetään terveydelle haitallisten melutasojen esiintyminen myös sisätiloissa.

Pölyämisen aiheuttamien haittojen ehkäisyyn tulee kiinnittää voimakkaasti huomiota toimittaessa näin lähellä asuinrakennusta.

Hakemuksessa ei ole kuvausta murskauksen suorittamisesta eikä murskauksen ja maa-ainestenoton toiminta-ajoista. Murskaukselle ei

ole haettu ympäristölupaa.

Koneiden tankkaus, polttoaineiden käyttö, käsittely ja varastointi tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu maaperän ja sitä kautta pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Öljynimeytystarvikkeet tulee olla jatkuvasti saatavilla käytön aikana ja niitä käyttää välittömästi mahdollisen vuodon poiskorjaamiseksi.

Pohjaveden tasoa alueella tulee seurata säännöllisesti. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tai toiminnan alkuvaiheessa pohjaveden laatu analysoidaan yleensä kattavasti. Vastaava laaja analyysi tehdään ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein. Välivuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, joka käsittää vain keskeiset parametrit. Soran ottamisalueilla laajassa analyysissä tavallisesti määritettäviä parametrejä ovat haju, sameus, väri, pH, happi, permangaaniluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoaine-hiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli bakteerit.

Lähialueen asukkaille on syytä etukäteen tiedottaa mm. toiminnan aloittamisesta, sen haitoista ja kestosta sekä keneen mahdollisista haitoista voi olla yhteydessä toiminnan aikana. Jotkut toimijat ovat todenneet ihmisten kasvokkain kohtaamisen ja asiallisen tiedottamisen ennakkoon sekä tunnetun yhteyshenkilön olemassaolon vähentävän tämän kaltaisesta toiminnasta koetun haitan ja tehtyjen valitusten määrää.

Lausunnon valmisteluun osallistui ympäristöterveystarkastaja Piia Pesonen

*Anne Vornanen
Ympäristöterveyspäällikkö”*

Hakijan vastine saapunut 13.9.2021

”Murskausta – ja seulontaa tullaan suorittamaan 1.9 –30.4 välisenä aikana ma – pe klo 7.00 – 18.00

Tuotteiden ajoa suoritetaan ympärivuoden menekin laajuudessa. Koneitten polttoaine säilytetään kaksoisvaippa säiliössä ja tankkauspaikalle järjestetään imeytysturvetta vahinkojen varalle ja koneet varustetaan imeytysmatolla.

Pohjaveden tarkkailua suoritetaan lupamääräysten mukaisesti ja tiedot toimitetaan valvontaviranomaiselle.

Toiminnan aloittamisesta ilmoitetaan henkilökohtaisesti Kiviharjun tilan 14:7 omistajalle kahta viikkoa aikaisemmin ja samalla suoritetaan katselmus paikan päällä ja katsotaan miten melu- ja pölyhaittaa voidaan pienentää.

Vastuuhenkilö on luvanhakija.

Murskauksessa kuivana aikana murskattava-aines kastellaan ja varastokasat laitetaan siten, että ne estävät melun- ja pölyn leviämistä.

*Orivesi 13.9.2021
Matti Määttä*

maanmittausteknikko”

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty kaksi muistutusta.

Kiinteistön Kiviharju 291-402-14-7 omistaja on antanut seuraavan muistutuksen:

”Alueen aikaisemmassa soranotto toiminnassa ei ole ollut murskausta. Uusi suunnitteilla oleva soranotto käsittää maa-aineksen murskauksen paikan päällä. Syksyllä 2020 murskausta harjoitettiin samaisella alueella noin kuukauden ajan. Tällöin toiminnasta aiheutunut runsas kivi/hiekkapöly ajautui suoraan pihamaallemme sekä murskauksesta aiheutuva järjetön melu esti oleilun ulkona. Kyseisestä toiminnasta emme silloin saaneet tietoa etukäteen.

Uudessa hakemuksessa esitetyt pintamaavallit, metsäinen kaista sekä murska/pintamaa kasat eivät tule estämään melua ja hiekkapölyn leviämistä pihapiiriimme.

Pölyhaittaa aiheuttaa myös soran kuljetus. Raskaan ajoneuvon nostama pöly, siirryttäessä soranotto paikalta Sappeentielle, ajautuu myös pihamaallemme.

Hakemuksessa kerrotaan myös, että alue kuuluu pohjavesiluokkaan 3 ja siitä ei oteta pohjavettä yhdyskuntakäyttöön. Tontillamme sijaitsee kuitenkin pohjavesikaivo, josta vesi talouteemme tulee.”

Hakijan vastine saapunut 19.10.2021

”Nyt haetaan uutta maa-aineslupaa samalle alueelle.

-Melun- ja pölyn leviämistä pintamaavallien ja murskekasojen lisäksi estetään kuivana aikana: murskattava aines kastellaan / tai kastelu tapahtuu murskauksen yhteydessä. Tällä toimenpiteellä todennäköisesti saadaan haitta pienennettyä. Tien pölyämistä kuivana aikana torjutaan tien kastelulla.

-Toiminnan harjoittaja ottaa yhteyttä kaksi viikkoa aikaisemmin lähimmän asuinkiinteistön omistajiin ja keskustellaan miten asiassa edetään.

-Pohjavesitiedot perustuvat Keski-Suomen Ympäristökeskuksen 7.3.1994 suoritettuun pohjavesitutkimukseen. Tutkimuksen mukaan alue on katsottu kuuluvaksi pohjavesiluokkaan 3. Alue ei ole varsinaista pohjaveden hankinta-alueetta eikä siitä oteta vettä yhdyskuntakäyttöön, mikä ei tarkoita, että alueella ei voisi olla yksittäisiä talokohtaisia talousvesikaivoja. Maa-ainesten ottaminen ei vaikuta vedenlaatuun eikä sen riittävyYTEEN.

Orivesi 22.9.2021

Matti Määttä

maanmittausteknikko”

Kiinteistön Männistö 291-402-14-27 omistaja on antanut seuraavan muistutuksen:

"Lupahakemuksessa pohjaveden keskimääräinen korkeusasema on korkeammalla kuin ylin korkeusasema. Hakemus on tältä osin virheellinen.

Maa-ainesten ottamissyvyudeksi on merkitty 3-10 m. Mistä pinnan tasosta tämä luku on laskettu, sillä Männistön tilaan rajautuvalla alueella maa-aines on jo otettu luokkaa 10 m olevaan syvyyteen. Maa-ainesten ottamis- ja jälkihoitosuunnitelman suunnitelmakartassa esitetty "otettu alue" ulottuu mielestämme todellisuudessa nyt jo lähemmäs Männistön rajaa. Männistön rajasta nykyisen ottoalueen/ottamisalueen reunaan on pienimmillään noin 20 m ja siitä korkeuseroa montun pohjaan on kymmenisen metriä.

Yleiskartalla esitetyltä suunnitelma-alueelta on jo otettu maa-ainesta. Leikkauksessa E-E esitetty "otettu alue" ulottuu todellisuudessa jo nykyisellään leikkauksessa E-E ja A-A merkittyyn ottamisalueen rajaan ainakin meidän rajamme kohdalla.

Ottamisalueen ja naapurikiinteistön rajan välissä luvan hakijan hallinnassa olevalla maalla tulisi myös olla suojapuustoalue. Männistön vastaisella rajalla sitä ei Koirakiven kiinteistön puolella kuitenkaan ole.

Emme hyväksy, että soran ottamisalue on nykyistä lähempänä rajaan (Männistö). Ehdotamme, että ennen luvan myöntämistä alue viranomaiskatselmoidaan ja lupahakemus liiteasiakirjoineen korjataan nykytilanteen mukaisiksi ja niiden pohjalta arvioidaan uuden luvan soranottomahdollisuuksia."

Hakijan vastine saapunut 19.10.2021

"Lupahakemukseen oli tullut kirjoitusvirhe, virhe on korjattu.

- Alin ottamissyvyys on +126, josta otetaan noin kymmenen metriä ylöspäin. Ottamissyvyys vaihtelee maanpinnan korkeuden mukaan ja on noin 3-10 metriä.

- Leikkausten piirtämisessä voi olla pientä epätarkkuutta, mutta se ei vaikuta massa-laskentaan.

- Maa-ainesten ottamisessa suunnitelma-alueelta poistetaan puusto suunnitelama-alueen rajaan, jos tarvetta on, niin pinta-maat varastoidaan sille alueelle.

- Ottamista ei tulla tuomaan nykyistä lähemmäs Männistön tilan 14:27 rajaa.

Orivesi 22.9.2021

*Matti Määttä
maanmittausteknikko"*

Tarkastukset

Alueella on tehty tarkastus lupahakemuksen johdosta 1.6.2021.

Teknisen lautakunnan ratkaisu

Tekninen lautakunta myöntää maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen Harmoisten kylässä, tilalle Koirakivi (291-402-14-29) hakemuksessa esitetyltä 1,08 hehtaarin ottoalueelta 10.6.2021 päivätyn ottamissuunnitelman mukaisesti ja tämän lupapäätöksen määräyksiä noudattaen.

Murskauksen osalta lupa myönnetään ehdolla, että määräyksen 7 mukainen melumittaustulos alittaa annetut melurajat.

Maa-ainesten ottolupa on voimassa 10 vuotta lainvoimaiseksi tulo-päivästä lukien.

Maa-ainesluvan lupamääräykset

1. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkutarkastus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.
2. Suunnitelma-alueeseen tulee lisätä kaikki varastointialueet. Vanha ottoalue tulee maisemoida ennen uuden toiminnan aloittamista niiltä osin kuin se on varastoinnin kannalta mahdollista.
3. Alin sallittu ottotaso on +126 m N_{2000} , kuitenkin vähintään kolme (3) metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
4. Maa-ainesta saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on 41 500 m³ltr.
5. Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella. Alueella ei saa säilyttää eikä sille saa haudata jätteitä.
6. Ottamisaluetta ei saa ulottaa 10 metriä lähemmäksi naapurikiinteistörajaa, ellei asiasta ole kirjallisesti toisin sovittu naapurin kanssa.
7. Murskaustoiminnan melutaso tulee ennen varsinaisen murskaustoiminnan aloittamista todentaa mittauksella lähimmistä häiriintyvistä kohteista (tilat: Kiviharju 14-7 ja Peltosaari 14-9). Mikäli murskauksen ja seulonnan melutasot ylittävät mittauksessa asumiseen käytettävillä alueilla ulkona päiväajan (klo 7-22) keskiäänitason LAeq 55 dB ja/tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväajan (klo 7-22) keskiäänitason (LAeq) 45 dB, ei murskaustoimintaa alueella saa suorittaa. Melumittaukset tulee suorittaa akkreditoitun melumittaajan toimesta. Koemurskauksesta tulee ilmoittaa 30 päivää etukäteen

kohdekiinteistöjen omistajille sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

8. Murskaustoiminnasta tulee tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta. Mikäli murskaustoiminta alueella kestää yhteensä vähintään 50 päivää lupa-aikana, tulee toiminnalle hakea erikseen ympäristölupaa.

9. Alueelle sijoitetusta pohjavesiputkesta tulee seurata pohjaveden pinnan korkeutta havaintopäiväkirjaan merkatun neljä (4) kertaa vuodessa helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa. Tulokset on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle kerran vuodessa, viimeistään 31.1.

10. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee teettää laaja analyysi pohjavedenlaadusta. Vastaava laaja analyysi tulee tehdä ottamistoiminnan aikana kolmen vuoden välein. Välivuosina voidaan tehdä suppeampi analyysi, joka käsittää vain keskeiset parametrit.

Laajassa analyysissä määritettävät parametrit ovat:

haju
sameus
väri
happi
sähkönjohtavuus
rauta
mangaani
sulfaatti
nitraatti
kloridi
kokonaiskovuus
alkaliniteetti
polttoainehiilivedyt
mineraaliöljyt
koliformiset ja E. coli bakteerit.

11. Luvan hakijan tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun maa-aineksen määrästä seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä NOTTO-rekisteriin. Mikäli tietoja ei ilmoiteta sähköisesti, ne tulee ilmoittaa kunnan valvontaviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä.

12. Valvonnan helpottamiseksi alueelle tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia ja selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon ennen ottotoiminnan alkamista. Lisäksi jyrkät rintaukset on merkittävä lippusiimalla sekä varoituskyltein. Aidat ja muut merkinnät on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

13. Työkoneiden tankkaus tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu maaperän tai sitä kautta pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta

kestävällä materiaalilla, esimerkiksi HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut niin, että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita ja ajoneuvoja eikä niitä saa pestä.

14. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee tehdä muualla kuin ottoalueella. Mikäli koneille joudutaan tekemään alueella välttämättömiä huoltotoimenpiteitä, tulee ne tehdä tiivistetyllä tukitoiminta-alueella tai paikat on suojattava imeytysmatolla, muovikalvolla tai vastaavalla tiiviillä rakenteella, joilla voidaan estää vuotojen pääsy maaperään ja pohjaveteen.

15. Jos öljyä tai muuta pohjaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä ilmoitettava välittömästi Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

16. Maa-ainesten ottotoiminnasta aiheutuva melutaso ei saa asumiin käytettävillä alueilla ulkona ylittää päiväajan (klo 7-22) keskiäänitasa L_{Aeq} 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla toiminnasta aiheutuva päiväajan (klo 7-22) keskiäänitasa (L_{Aeq}) ei saa ylittää 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Toiminnan melutaso tulee tarvittaessa todentaa mittauksin.

17. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen voidaan tehokkaasti estää. Pölyämisen estämiseksi murskaamossa on käytettävä koteloituja kuljettimia ja kesäisin tarvittaessa myös kastelua. Myös toiminta-alueen teitä on tarvittaessa kasteltava pölyämisen estämiseksi.

18. Alueen jälkitoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistessä. Alue tulee muotoilla lopulliseen muotoonsa heti, kun se on otettu suunnitelman mukaan loppuun. Alueen reunat tulee luiskata 1:3 tai loivemmaksi. Otetun alueen pohja on muotoiltava loivasti vaihtelevaksi harjanteilla ja kumpareilla ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 10 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta).

19. Alueelle tulee istuttaa puuntaimia tai täydentää luontaista uudistumista niin, että luvan tai toiminnan päättymisajankohtana, on puus-
toa 2 500 tainta per hehtaari.

20. Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä on hakijan asetettava 5 400 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyyn loppukatselmuksen jälkeen.

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Maa-ainoslain 3 §:n 1 mom mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen.

Maa-ainoslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ottamisalue sijoittuu E -luokan pohjavesialueella. Pohjaveden suojaamiseksi on annettu lupaehtoja mm. vähimmäissuojakerroksen paksuudesta, polttoaineiden säilytyksestä ja pohjaveden tarkkailusta.

Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa, niin lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä.

Lupamääräysten perustelut

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Määräykset 1- 4 ovat tarpeen ottamisen ja sen valvonnan tueksi. Varastointialueen sisällyttäminen suunnitelma-alueeseen on maa-ainoslain mukaista. Vanhan alueen maisemoinnilla suojataan alueen pohjavettä.

Määräys 5 on tarpeen, koska muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia. Jätteiden säilyttäminen ja niiden hautaaminen voi pilata maaperää sekä pohjavettä, joten se tulee kieltää.

Määräys 6 on tarpeen ottamistoiminnan pysymiseksi esitetyn ottamissuunnitelman mukaisella alueella.

Määräyksellä 7 varmistetaan, ettei suunnitellun murskaustoiminnan melutaso aiheuta terveyshaittaa lähimmissä häiriintyvissä asuinkohdeissa. Mittaustulosten perusteella voidaan arvioida, onko murskaustoimintaa mahdollista suorittaa annettujen raja-arvojen puitteissa.

Mittauksen suorittajan tulee olla akkreditoitu toimija, jotta tulosta voidaan pitää luotettavana.

Määräyksen 8 tarkoituksena on muistuttaa ympäristönsuojelulain säännöksistä murskauksen osalta. Meluilmoitusta tai ympäristölupaa käsiteltäessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä muun muassa melun ja pölyn leviämisen ehkäisemiseksi.

Määräykset 9-12 on annettu valvonnallisista syistä sekä alueella liikkuvien ja lähiympäristön turvallisuuden varmistamiseksi. Korkeusmerkinnöillä varmistetaan, ettei ottamista uloteta liian lähelle pohjavettä.

Määräyksillä 13-15 varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuustapauksien varalta. Koneiden ja ajoneuvojen huoltojen yhteydessä, polttonesteitä varastoitaessa, polttoainesäiliöitä täytettäessä tai ajoneuvoja ja työkoneita tankatessa maahan voi päästä valumaan aineita, jotka pilaa maaperää ja aiheuttavat pohjaveden pilaamisvaaran. Toiminta-alueelta tulevista sade- ja sulamisvesistä voi aiheutua haittaa laskuojien ja lähivesistön vedenlaadulle.

Määräyksessä 16 on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa lähimmissä häiriintyvissä asuinkohteissa. Mittaustulosten perusteella voidaan tarvittaessa arvioida tarvetta lisätä meluntorjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muutoin.

Määräyksellä 17 varmistetaan, että toiminnan aiheuttamasta pölystä ei aiheudu lähikiinteistöillä terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista.

Määräykset 18 ja 19 ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Määräys 20 perustuu maa-ainoslain 12 §:ään vakuuden antamisesta maisemoinnin varmistamiseksi.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastuksesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Sovelletut säännökset

Maa-ainoslaki (555/1981) 3,4,4b,5-7,10-13,19,20,20a,21,23 ja 23a §:t
VNa kaivannaisjätteistä (379/2008)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8,15-17
Naapuruussuhdelaki (26/1920) 17 §
VNp melutason ohjearvoista (993/1992)
Maa-ainestaksa, kunnanvaltuusto 13.11.2017
Kuhmoisten kunnan hallintosääntö 22.5.2017

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Perusmaksu	200,00 €
Lupahakemuksen käsittelymaksu on	207,50 €
Naapurinkuulemiset 6 x 40 €, max 200 €	200,00 €
<u>Kuulutus Kuhmoisten Sanomat</u>	<u>361,58 €</u>
Yhteensä	969,08 €

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä

Päätös annetaan julkipanon jälkeen hakijalle.

Jäljennös päätöksestä

Päätös annetaan tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Keuruun terveydensuojeluviranomaiselle.

Ilmoittaminen kunnan kotisivuilla

Tieto päätöksen antamisesta asetetaan nähtäville Kuhmoisten kunnan kotisivuille.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.